

**RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/
onderneming****1.1 Productidentificatie****Handelsnaam:** SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20°C"**Artikelnummer:** 03321410, 03323410, 03324410, 03325000, 03325000-232, 03325410, 03325410-232**1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik****Gebruikssector**

SU21 Consumentengebruik: Particuliere huishoudens / algemeen publiek / consumenten

SU22 Professioneel gebruik: Publiek domein (administratie, onderwijs, amusement, dienstverlening, ambachtslieden)

Productcategorie

PC4 Antivries- en ontdooimiddelen

PC35 Was- en reinigingsmiddelen (inclusief op oplosmiddelbasis)

Toepassing van de stof / van de bereiding Auto-onderhoud**1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad****Fabrikant/leverancier:**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Telefon ++49 (0)8431/53-0

E-Mail.: erp@sonax.de

Inlichtingengevende sector:

Productveiligheid

E-mail: erp@sonax.de

telefoon: + +49 (0) 8431 53 217

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen:

National Poisons Information Centre

+31 30 274 88 88

(Alleen voor het doel om artsen te informeren in geval van accidentele vergiftigingen)

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren**2.1 Indeling van de stof of het mengsel****Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Flam. Liq. 3 H226 Ontvlambare vloeistof en damp.

2.2 Etiketteringselementen**Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Het product is geclassificeerd en geëtiketteerd volgens de CLP-verordening.

Gevarenpictogrammen

GHS02

Signaalwoord Waarschuwing**Gevarenaanduidingen**

H226 Ontvlambare vloeistof en damp.

Veiligheidsaanbevelingen

P102 Buiten het bereik van kinderen houden.

P210 Verwijderd houden van warmte, hete oppervlakken, vonken, open vuur en andere ontstekingsbronnen.
Niet roken.

P501 De inhoud en de verpakking verwerken volgens de plaatselijke/regionale/nationale/internationale voorschriften.

2.3 Andere gevaren**Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling****PBT:** Niet bruikbaar.**zPzB:** Niet bruikbaar.

Handelsnaam: SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20°C"

(Vervolg van blz. 1)

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen
3.2 Mengsels
Beschrijving: doek, gedrenkt in alcoholhoudende waterige oplossing oppervlakreactieve

Gevaarlijke inhoudstoffen:

CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6 Reg.nr.: 01-2119457610-43-xxxx	ethanol ⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Eye Irrit. 2, H319	25 - <50%
CAS: 107-21-1 EINECS: 203-473-3 Reg.nr.: 01-2119456816-28-xxxx	1,2-ethaandiol ⚠ STOT RE 2, H373; ⚠ Acute Tox. 4, H302	1 - <3%

Verordening (EG) Nr. 648/2004 betreffende detergentia / Etikettering van gehalten

anionogene oppervlakreactieve stoffen	<5%
parfums, methylisothiazolinone, benzisothiazolinone	

Aanvullende gegevens:

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen
4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen
Algemene informatie: Vuile kledij verwijderen

Na het inademen: Voor verse lucht zorgen.

Na huidcontact:

 Over het algemeen is het produkt niet prikkelend voor de huid
 Huiddelen in kwestie met water en een mild reinigingsmiddel wassen.

Na oogcontact:

De ogen gedurende verscheidene minuten onder stromend water afspoelen terwijl de oogspleet geopend blijft. Bij aanhoudende klachten een dokter raadplegen.

Na inslikken:

 Mond spoelen en overvloedig water drinken.
 Geen braken teweegbrengen en onmiddellijk medische hulp raadplegen.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Behandeling volgens de beoordeling van de toestand van de patiënt door de arts. Symptomatische behandeling.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen
5.1 Blusmiddelen
Geschikte blusmiddelen:

Watersproeistraal

Bluspoeder

Alcoholbestendig schuim

Kooldioxyde

Blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn: Krachtige waterstraal

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Bij een brand kan vrijkomen:

Koolmonoxyde (CO)

 Kooldioxyde (CO₂)

5.3 Advies voor brandweerlieden
Speciale beschermende kleding:

Ontploffings- en brandgassen niet inademen.

Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.

Volledig beschermende overall aantrekken.

(Vervolg op blz. 3)

Handelsnaam: SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20°C"

(Vervolg van blz. 2)
Verdere gegevens Het besmette bluswater afzonderlijk verzamelen, mag niet in de riolering terechtkomen.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel**6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**

Ontstekingsbronnen verwijderd houden.

Voor voldoende ventilatie zorgen.

6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen:

Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.

Niet in de ondergrond/bodem laten terechtkomen.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:

Met vloeistofbindend materiaal (zand, bergmeel, zuurbinder, universele binder, zaagmeel) opnemen.

Besmet materiaal zoals afval volgens punt 13 verwijderen.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken

Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.

Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.

Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag**7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**

Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.

Zonder voldoende ventilatie is de vorming van een explosief mengsel mogelijk.

Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:

Ontstekingsbronnen op afstand houden - niet roken.

Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.

Bij de verwerking worden licht vluchtige, ontvlambare bestanddelen vrijgemaakt.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**Opslag:****Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:** Het binnendringen in de grond beslist vermijden.**Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Verwijderd houden van eet- en drinkwaren.**Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**

Tanks ondoordringbaar gesloten houden.

Tank op een goed geventileerde plaats bewaren.

Tegen hitte en directe zonnestrallen beschermen.

aanbevolen opslagtemperatuur: 20 °C.

7.3 Specifiek eindgebruik Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.**RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming****8.1 Controleparameters****Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:****CAS: 64-17-5 ethanol**

WGW (NL)	Korte termijn waarde: 1900 mg/m ³ , 990 ppm
	Lange termijn waarde: 260 mg/m ³ , 35 ppm

CAS: 107-21-1 1,2-ethaandiol

WGW (NL)	Korte termijn waarde: 104* mg/m ³ , 40* ppm
	Lange termijn waarde: 52* 10** mg/m ³ , 20* 4** ppm
	*damp **druppels

IOELV (EU)	Korte termijn waarde: 104 mg/m ³ , 40 ppm
	Lange termijn waarde: 52 mg/m ³ , 20 ppm
	huid

Regelgeving WGW (NL): Grenswaarden gezondheidsschadelijke stoffen

(Vervolg op blz. 4)

Handelsnaam: SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20°C"

(Vervolg van blz. 3)

DNEL's

CAS: 64-17-5 ethanol

Oraal	DNEL	87 mg/kg (consumer) (long-term exposure - systemic effects)
Dermaal	DNEL	206 mg/kg bw/day (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 343 mg/kg bw/day (worker) (lon-term exposure - systemic effects)
Inhalatief	DNEL	950 mg/m ³ (consumer) (acute short-tem exposure - local effects)
		1900 mg/m ³ (worker) (acute short-tem exposure - local effects)
	DNEL	114 mg/m ³ (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 950 mg/m ³ (worker) (long-term exposure - systemic effects)

CAS: 107-21-1 1,2-ethaandiol

Dermaal	DNEL	53 mg/kg bw/day (consumer) (long term (chronic) / systemic) 106 mg/kg bw/day (worker) (long term (chronic) / systemic)
Inhalatief	DNEL	7 mg/m ³ (consumer) (long term (chronic) / local) 35 mg/m ³ (worker) (long term (chronic) / local)

PNEC's

CAS: 64-17-5 ethanol

PNEC	0,96 mg/l (water (fresh water))
	0,79 mg/l (water (sea water))
PNEC	3,6 mg/kg (sediment (fresh water))
	2,9 mg/kg (sediment (sea water))
	0,63 mg/kg (soil)

CAS: 107-21-1 1,2-ethaandiol

PNEC	199,5 mg/l (STP)
	10 mg/l (water (intermittent release))
	10 mg/l (water (fresh water))
	1 mg/l (water (sea water))
PNEC	1,53 mg/kg (gro)
	20,9 mg/kg (sediment (fresh water))

Aanvullende gegevens: Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Geschikte technische besturingsinrichtingen

Zorg voor een goede ventilatie. Dit kan door lokale afzuiging of algemene afvoerlucht gebeuren. Indien dit niet voldoende is om de concentratie onder de arbeidshygiënische blootstellingswaarden te houden, moet er gepaste ademhalingsbescherming worden gedragen.

Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:

Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:

De gebruikelijke voorzorgsmaatregelen bij de omgang met chemicaliën moeten in acht genomen worden.

Verwijderd houden van eet- en drinkwaren.

Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.

Ademhalingsbescherming:

Normaliter niet nodig

Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.

Handbescherming: Normaliter niet nodig

Oogbescherming: Normaliter niet nodig

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Algemene gegevens

Voorkomen:

Vorm:	Vloeibaar
Kleur:	Blauw
Geur:	Karakteristiek

(Vervolg op blz. 5)

Handelsnaam: SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20 °C"

(Vervolg van blz. 4)

Geurdrempelwaarde:	Niet bepaald.
pH-waarde:	6,0 - 7,0
Toestandsverandering	
Smelt-/vriespunt:	Niet bepaald.
Beginkookpunt en kooktraject:	78 - 200 °C
Vlampunt:	28 °C (EN ISO 1523)
Ontvlambaarheid (vast, gas):	Niet bruikbaar.
Ontledingstemperatuur:	Niet bepaald.
Zelfontbrandingstemperatuur:	Niet bepaald.
Ontploffingseigenschappen:	Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk, maar de vorming van ontploffingsgevaarlijke damp-/luchtmengsels is mogelijk.
Ontploffingsgrenzen:	
Onderste:	3,5 Vol.% (Gegevens hoofdinhoudstof)
Bovenste:	15,0 Vol.% (Gegevens hoofdinhoudstof)
Dampspanning:	Niet bepaald.
Dichtheid bij 20 °C:	0,96 - 0,97 g/cm ³
Relatieve dichtheid	Niet bepaald.
Dampdichtheid	Niet bepaald.
Verdampingssnelheid	Niet bepaald.
Oplosbaarheid in/mengbaarheid met Water:	Volledig mengbaar.
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water:	Niet bepaald.
Viscositeit	
Uitlooptijd bij 20 °C	10 - 15 s (DIN EN ISO 2431/4mm)
Kinematisch bij 40 °C:	<20,5 mm ² /s
9.2 Overige informatie	Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit Geen gevaarlijke reacties bekend.

10.2 Chemische stabiliteit Stabiel onder normale omstandigheden.

10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties Ontwikkeling van licht ontvlambare gassen/dampen.

10.4 Te vermijden omstandigheden

Onststekingsbronnen op afstand houden - niet roken.

Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.

10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen: sterke oxidatiemiddelen

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten: Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1 Informatie over toxicologische effecten Dit mengsel werd toxisch goedgekeurd.

Acute toxiciteit Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:

CAS: 64-17-5 ethanol

Oraal	LD50	5560 mg/kg (guinea pig)
		3450 mg/kg (mouse)
		7060 mg/kg (rat)
		6300 mg/kg (rabbit)
Dermaal	LD50	>2000 mg/kg (rat)
Inhalatief	LC50/4d	20000 mg/l (rat)

(Vervolg op blz. 6)

Handelsnaam: SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20°C"

(Vervolg van blz. 5)

CAS: 107-21-1 1,2-ethaandiol

Oraal	LD50	7712 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	>3500 mg/kg (mouse)
Inhalatief	LC50 / 6 h	>2,5 mg/l (rat)

Primaire aandoening:

Huidcorrosie/-irritatie

Op grond van de beschikbare gegevens is er aan de classificatiecriteria niet voldaan (conventionele methode).

Ernstig oogletsel/oogirritatie

Op grond van de beschikbare gegevens is er aan de classificatiecriteria niet voldaan (conventionele methode).

Indelingsrelevantie waarden:

64-17-5 ethanol:

Specific concentration limits [SCL] (ECHA)
≥ 50.0% Eye Irrit. 2

Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid

Op grond van de beschikbare gegevens is er aan de classificatiecriteria niet voldaan (conventionele methode).

CMR-effecten (kankerverwekkendheid, mutageniteit en giftigheid voor de voortplanting)

Bij geen van de inhoudsstoffen is er een carcinogeen, mutageen of reproductietoxisch effect bekend.

Mutageniteit in geslachtscellen

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Kankerverwekkendheid Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Giftigheid voor de voortplanting

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

STOT bij eenmalige blootstelling

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

STOT bij herhaalde blootstelling

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Gevaar bij inademing Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

12.1 Toxiciteit Dit mengsel werd ecotoxisch goedgekeurd.

Aquatische toxiciteit:

CAS: 64-17-5 ethanol

LC50 / 48h	8140 mg/l (<i>Leuciscus idus</i>)
LC50 / 24h	>100 mg/l (<i>Daphnia magna</i>)
EC5 / 16h	6500 mg/l (<i>Pseudomonas putida</i>)
EC50 / 48h	9268 mg/l (<i>Daphnia magna</i>)

CAS: 107-21-1 1,2-ethaandiol

LC50 / 96h	72860 mg/l (<i>Pimephales promelas</i>)
EC20	>1995 mg/l (Bel)
EC50 / 48h	>100 mg/l (<i>Daphnia magna</i>)
EC50 / 96 h	6500 - 13000 mg/l (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>)

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

De, in het product, aanwezige oppervlakte actieve stoffen voldoen aan de eisen van de EU Detergentie richtlijnen (EC/648/2004) voor de biologische afbreekbaarheid van tensiden in was- en reinigingsmiddelen.

CAS: 107-21-1 1,2-ethaandiol

Biodegradiation	90-100 % (OECD 301A)
-----------------	----------------------

(Vervolg op blz. 7)

Handelsnaam: SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20°C"

(Vervolg van blz. 6)

12.3 Bioaccumulatie

CAS: 107-21-1 1,2-ethaandiol

log POW | -1,36 log POW

12.4 Mobiliteit in de bodem Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

Verdere ecologische informatie:

Algemene informatie:

Niet onverdund of in grote hoeveelheden lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in de riolering.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

PBT: Niet bruikbaar.

zPzB: Niet bruikbaar.

12.6 Andere schadelijke effecten Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

Aanbeveling: Afval moet met inachtneming van de plaatselijke en officiële voorschriften verwijderd worden.

Europese afvalcatalogus

1) Verwijdering/produkt

2) Verwijdering/ongereinigde verpakkingen

20 01 29* | detergents die gevaarlijke stoffen bevatten

Niet gereinigde verpakkingen:

15 01 10*: verpakking die resten van gevaarlijke stoffen bevat of daarmee is verontreinigd

Aanbeveling:

De verpakking kan na reiniging opnieuw gebruikt worden of gerecycled worden.

15 01 02: kunststofverpakking

Aanbevolen reinigingsmiddel: Water

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

14.1 VN-nummer

ADR, IMDG, IATA

UN1170

14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN

ADR

1170 ETHANOL, OPLOSSING

IMDG, IATA

ETHANOL SOLUTION

14.3 Transportgevarenklasse(n)

ADR, IMDG, IATA

klasse

3 Brandbare vloeistoffen

Etiket

3

14.4 Verpakkingsgroep:

ADR, IMDG, IATA

III

14.5 Milieugevaren:

Marine pollutant:

Neen

14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker

Stowage Category

A

Transport/verdere gegevens:

ADR

Beperkte hoeveelheden (LQ)

5L

Vervoerscategorie

3

(Vervolg op blz. 8)

datum van de druk: 27.07.2018

Versienummer 4.00

Herziening van: 29.08.2017

Handelsnaam: SONAX Ruitensproeier antivries "Kant en klaar -20°C"

(Vervolg van blz. 7)

Tunnelbeperkingscode

D/E

VN "Model Regulation":

UN 1170 ETHANOL, OPLOSSING, 3, III

RUBRIEK 15: Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

Nationale voorschriften:

Aanwijzingen m.b.t. tewerkstellingsbeperking:

Tewerkstellingsbeperkingen voor de jongeren respecteren.

Tewerkstellingsbeperkingen respecteren voor aanstaande moeders en moeders die borstvoeding geven.

15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling: Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van produkteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Relevante zinnen

H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.

H302 Schadelijk bij inslikken.

H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.

H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.

Afkortingen en acroniemen:

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = letal Concentration

EC50 = half maximal effective concentration

log POW = Octanol / water partition coefficient

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ATE: acute toxicity estimate

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values

Flam. Liq. 2: Ontvlambare vloeistoffen – Categorie 2

Flam. Liq. 3: Ontvlambare vloeistoffen – Categorie 3

Acute Tox. 4: Acute toxiciteit – Categorie 4

Eye Irrit. 2: Ernstig oogletsel/oogirritatie – Categorie 2

STOT RE 2: Specifieke doelorgaantoxiciteit bij herhaalde blootstelling – Categorie 2

*** Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**